

ligger på bordet med sine mål og sine værdier, har debatten dog ændret sig til en mere engageret argumentation for Den Europæiske Union, ikke mindst i de dele af venstrefløjen, hvor argumentationen er, at når den økonomiske og miljømæssige udvikling er givet fri til markedskræfterne, forudsætter det også en politisk matchning, der kan tøjle og organisere disse markedskræfter. Men det er dog stadig med forbehold og parenteser og en nedtoning af unionsudviklingen, vi i dag hører den danske debat.

På Færøerne har vi også haft en bagudskuen- de tilgang til EU-spørgsmålet. Vi har ventet for at se, hvad Danmark har foretaget sig, uden at gøre os klart, hvilke konsekvenser Danmarks øgede integration i EU har for Færøerne og for Grønland, men den går ikke længere. Danmark, eller i hvert fald et stort flertal af de danske partier, har valgt at integrere sig mere og mere i Den Europæiske Union, og det respekterer vi selvfølgelig. Men det er et valg, der også har konsekvenser for Færøerne og Grønland.

Kl. 18.10

Vi har valgt at stå uden for EU, og hidtil har der kunnet opretholdes en vis balancegang, hvor Danmark med forbehold og parenteser har kunnet sige, at Danmarks integration ikke direkte berører Grønland og Færøerne. Men med forfatningstraktaten og ikke mindst med den fremtidige afskaffelse af de danske forbehold vil Færøernes og Grønlands handlemuligheder selvfølgelig blive dybt påvirket. Forfatningstraktaten er jo en ramme for, at EU mere og mere kan optræde med én stemme, også i udenrigs-, forsvars-, valuta- og retsspørgsmål, og det er jo områder, som Danmark administrerer på vegne af Færøerne og Grønland. Det er vel noget, man kan debattere uden at pakke det ind.

Udenrigsministeriet har lavet en redegørelse for traktatens konsekvenser for Færøerne og Grønland, og konklusionen er meget enkel: Den får ikke nogen konsekvenser af retlig karakter af den simple grund, at traktaten ikke kommer til at gælde territorielt for Færøerne og Grønland. Det er efter min mening med al respekt også en bagudskuende konklusion, der aldeles ikke tager hensyn til den politiske og demokratiske udvikling i EU. Danmark vil kunne optræde sammen med EU som juridisk person, også i internationale spørgsmål, og vil selvfølgelig forsøge at koordinere sin udenrigspolitik med EU's.

Danmark har med forfatningsaftalen en loyalitetsforpligtelse over for EU i spørgsmål, der også vedrører Færøerne og Grønland, og så læn-

ge Danmark varetager Færøernes og Grønlands udenrigspolitik, har vi altså et demokratisk og politisk problem, som vi ikke kan ignorere. Det problem er regeringen også fuldt klar over, og derfor arbejder den i øjeblikket med at lave såkaldte fuldmagtslove for Færøerne og Grønland på det udenrigspolitiske område.

Grundtanken i disse love er, at det danske enhedsrige skal bevares, og at Danmark skal kunne røgte to udenrigspolitikker, to retspolitikker og muligvis to valutaer. Vi skal altså have Danmark 1, som er integreret i EU, og et Danmark 2, hvor man på områder, hvor det ikke strider mod danske interesser, kan lade Færøerne og Grønland få nogle særstandpunkter. Det scenario er efter min bedste overbevisning absurd. Det er udtryk for, at man med allehånde krumspring og udviklede procedurer vil forsøge at bevare den gamle enhedsstat, samtidig med at Danmark indgår i Unionen, og det er ikke nok for Færøerne og Grønland.

For at bruge et meget simpelt billede: Danmark er med både hovedet og kroppen på vej ind i EU, mens man forsøger at holde en lillefinger eller to fri uden for EU, så man – måske – kan varetage nogle interesser for Færøerne og Grønland. Det er altså, som jeg sagde før, udtryk for en gammeldags tænkning, og vi må tænke i helt nye baner.

Den model, der nu ligger på bordet, er en model, hvor Færøerne og Grønland kan blive forbeholdenes forbehold eller parentesernes parentes. Den enkle model er, som også hr. Lars-Emil Johansen var inde på, at Danmark bliver stillet frit til at vælge sin vej, og at Grønland og Færøerne stilles fri til at vælge vejen for deres fremtidige udvikling. Det forudsætter selvfølgelig, at Færøerne og Grønland selv overtager de områder, som Danmark integrerer i EU, også udenrigspolitikken, og selv kan røgte sine relationer til det internationale samfund.

Færøerne og Grønland har behov for at kunne indgå i alliancer og direkte samarbejde med nordatlantiske lande som Island, Norge og Canada, ikke mindst med fokus på forvaltningen af havressourcerne og havmiljøet. Færøerne og Grønland har behov for at finde deres egen vej i forholdet til EU sammen med lande, der har samme interesser, og det er helt legitimt. Hvorfor skulle Færøerne og Grønland ikke kunne indgå i sådanne alliancer, når Danmark kan indgå i Den Europæiske Union? Hvis Danmark lægger flere beslutninger til EU, og EU kan optræde selvstændigt, hvorfor kan man så ikke